

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOLZI
prednesené 12. februára 2015¹

Vec C-18/14

**CO Sociedad de Gestión y Participación SA,
Depsa 96 SA,
INOC SA,
Corporación Catalana Occidente SA,
La Previsión 96 SA,
Grupo Catalana Occidente SA,
Grupo Compañía Española de Crédito y Caución SL,
Atradius NV,
Atradius Insurance Holding NV,
J. M. Serra Farré,
M. A. Serra Farré,
J. Serra Farré proti De Nederlandsche Bank NV a**

De Nederlandsche Bank NV proti CO Sociedad de Gestión y Participación SA, Depsa 96 SA, INOC SA,

Corporación Catalana Occidente SA, La Previsión 96 SA, Grupo Catalana Occidente SA, Grupo Compañía Española de Crédito y Caución SL, Atradius NV, Atradius Insurance Holding NV, J. M. Serra Farré, M. A. Serra Farré, J. Serra Farré

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko)]

„Obozretné posudzovanie nadobudnutia kvalifikovaného podielu v poisťovni — Smernica 2007/44/ES — Smernica 92/49/EHS — Postup a kritériá posudzovania — Podmienečné schválenie — Články 49 ZFEÚ a 63 ZFEÚ — Právo byť vypočutý — Povinnosť odôvodnenia“

I – Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko), umožní Súdnemu dvoru spresniť postup posudzovania navrhovaných nadobudnutí podielu v poisťovni príslušnými orgánmi členských štátov.

2. Každý podnik, ktorý chce pôsobiť v poisťovníctve, musí predtým získať povolenie príslušných orgánov členského štátu, na území ktorého sa bude nachádzať jeho sídlo. Každý podnik, ktorý chce nadobudnúť kvalifikovaný podiel v poisťovni, ktorej bolo udelené povolenie, rovnako musí predtým získať súhlas príslušných orgánov členského štátu, na území ktorého sa nachádza poisťovňa, v prípade ktorej sa nadobudnutie navrhuje.

¹ — Jazyk prednesu: francúzština.

3. Požiadavka predchádzajúceho schválenia navrhovaných nadobudnutí kvalifikovaného podielu bola v oblasti neživotného poistenia zavedená smernicou Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení)². Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/44/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/49/EHS a smernice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES v súvislosti s procesnými pravidlami a kritériami hodnotenia obozretného posudzovania nadobudnutí a zvýšení podielov vo finančnom sektore, následne spresnila kritériá a postup posudzovania³.

4. V tejto súvislosti bol smernicou 2007/44 zmenený a doplnený článok 15 smernice 92/49. Uvedenou smernicou boli tiež doplnené nové články do smernice 92/49, najmä článok 15a týkajúci sa postupu posudzovania nadobudnutia alebo prevodu kvalifikovaného podielu a článok 15b týkajúci sa kritérií posudzovania. Znenie článku 15 teda vyplýva z článku 15 smernice 92/49 v spojení s článkom 1 smernice 2007/44, ktorým bol tento článok zmenený a doplnený. Znenie článkov 15a a 15b je uvedené v článku 1 smernice 2007/44. Pre zjednodušenie budem ďalej označovať tieto ustanovenia ako „článok 15 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení“, „článok 15a smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení“ a „článok 15b smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení“.

5. V prejednávanej veci má Súdny dvor rozhodnúť, či členské štáty môžu pri schválení nadobudnutia uložiť navrhovateľovi, aby dodržiaval určité podmienky, bez toho, aby porušili smernicu 2007/44. Hoci totiž smernica 2007/44 stanovuje, že príslušné orgány môžu vzniesť námietky proti navrhovateľovi, výslovne nestanovuje možnosť podmieneného schválenia.⁴

II – Právny rámec

A – Právo Únie

6. Článok 15 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení vyžaduje predchádzajúce oznámenie navrhovaných nadobudnutí kvalifikovaného podielu⁵ v poisťovni.

7. Článok 15a smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení sa týka postupu posudzovania. Určuje najmä maximálnu lehotu na posúdenie navrhovaného nadobudnutia a upravuje jej prerušenie.

2 — Ú. v. ES L 228, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 346.

3 — Ú. v. EÚ L 247, s. 1.

4 — Pozornosť Súdneho dvora upriamujem na skutočnosť, že – ako na pojednávaní uviedol zástupca De Nederlandsche Bank NV (ďalej len „DNB“), ustanovenia smernice 2007/44, ktoré má Súdny dvor vyložiť, sú totožné s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 338) – pozri články 22 a 23 smernice 2013/36. Zatiaľ čo však v odvetví poisťovníctva majú výlučnú právomoc vydávať povolenia a schvalovať navrhované nadobudnutia vnútroštátne orgány, v bankovom sektore má v súčasnosti výlučnú právomoc vydávať povolenia a schvalovať navrhované nadobudnutia Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) na základe nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, s. 63) – pozri článok 4 ods. 1 písm. a) a c) tohto nariadenia. V tejto súvislosti článok 4 ods. 3 prvý pododsek uvedeného nariadenia stanovuje, že „ECB... uplatňuje celé príslušné právo Únie a v prípade, keď sa toto právo Únie skladá zo smerníc, vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú“ (pozri v tejto súvislosti WITTE, A.: The Application of National Banking Supervision Law by the ECB: Three Parallel Modes of Executing EU Law. In: *Maastricht journal of European and comparative law*, roč. 21, 2014, č. 1, s. 89 až 109). V prípade, ak by Súdny dvor vyložil smernicu 2007/44 v tom zmysle, že zakazuje členským štátom stanoviť možnosť podmieneného schválenia, teda nie je vylúčené konštatovanie, že ECB môže byť na základe článku 4 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1024/2013 zbavená tejto možnosti, keď posudzuje navrhované nadobudnutie kvalifikovaného podielu v úverovej inštitúcii.

5 — „Kvalifikovaný podiel“ je vymedzený ako podiel predstavujúci najmenej 10 % základného imania alebo hlasovacích práv alebo možnosť uplatňovať významný vplyv na riadenie podniku [článok 1 písm. g) smernice 92/49]. Podľa článku 15 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení podlieha oznámeniu nadobudnutie kvalifikovaného podielu, ktorým nadobúdateľ dosiahne alebo prekročí prahové hodnoty 20 %, 30 % alebo 50 % základného imania alebo hlasovacích práv alebo ktorým sa poisťovňa stane dcérskou spoločnosťou navrhovateľom nadobudnutia. Oznámeniu podlieha aj prevod kvalifikovaného podielu, ktorým podiel nadobúdateľa dosiahne alebo klesne pod tieto prahové hodnoty.

8. V článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení je vymenovaných päť kritérií, ktoré musia príslušné orgány vziať do úvahy pri posudzovaní „vhodnos[ti] navrhovaného nadobúdateľa a finančn[ej] transparentnos[ti] navrhovaného nadobudnutia“, ktorými sú dobré meno navrhovaného nadobúdateľa, dobré meno a skúsenosti osôb, ktoré budú riadiť podnik, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, pozitívna finančná situácia navrhovaného nadobúdateľa, schopnosť podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, plniť požiadavky obozretného podnikania, ako aj existencia podozrení z prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

B – Holandské právne predpisy

9. Článok 3:95 zákona o finančnom dohľade (Wet op het financieel toezicht) z 28. septembra 2006 (ďalej len „Wft“) vyžaduje predchádzajúce oznámenie navrhovaných nadobudnutí kvalifikovaného podielu⁶ v poisťovni.

10. Článok 3:100 Wft stanovuje, že príslušný orgán, konkrétne De Nederlandsche Bank (ďalej len „DNB“), vydá „negatívny atest“ k navrhovanému nadobudnutiu kvalifikovaného podielu, „ibaže“ sú splnené kritériá uvedené v tomto ustanovení. Článok 3:100 Wft bol pri preberaní smernice 2007/44 do holandského práva zmenený a doplnený. Pred prebratím tejto smernice bolo jedným z kritérií „spoľahlivé a obozretné riadenie“ podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje. Po prebratí uvedenej smernice je stanovených päť kritérií, a to spoľahlivosť navrhovaného nadobúdateľa pri „určovaní... stratégie podniku“, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, spôsobilosť osôb, ktoré ho budú riadiť, pozitívna finančná situácia navrhovaného nadobúdateľa, schopnosť podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, plniť požiadavky obozretného podnikania, ako aj existencia podozrení z prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

11. Článok 3:104 ods. 1 Wft stanovuje, že DNB „môže pripojiť k negatívnemu atestu... obmedzenia alebo podmienky s ohľadom na záujmy“, ktoré má chrániť okrem iného článok 3:100 toho istého zákona. Na rozdiel od uvedeného článku 3:100 toto ustanovenie nebolo pri preberaní smernice 2007/44 do holandského práva zmenené ani doplnené. Na pojednávaní zástupca DNB vysvetlil, že nedodržanie podmienky navrhovaným nadobúdateľom automaticky nespôsobuje neplatnosť negatívneho atestu v zmysle článku 3:100 Wft. Pôvodný stav sa totiž obnoví len vtedy, ak DNB vezme negatívny atest späť, čo robí len v krajnom prípade, napríklad po uložení penále.

III – Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

12. V roku 2007 spoločnosť Grupo Catalana Occidente S.A. so sídlom v Barcelone (Španielsko) (ďalej len „GCO“) nadobudla podiel vo výške 64,23 % na základnom imaní spoločnosti Atradius NV (ďalej len „ATNV“) a jej dcérskej spoločnosti Atradius Credit Insurance NV (ďalej len „ACINV“) so sídlom v Amsterdame (Holandsko), ktoré patria medzi hlavných svetových hráčov v oblasti úverového poistenia. DNB vydala rozhodnutím z 13. augusta 2007 negatívny atest v zmysle článku 3:100 Wft týkajúci sa tohto nadobudnutia.

13. GCO následne zvýšila svoj podiel na základnom imaní spoločností ATNV a ACINV do takej miery, že vlastní 100 % ich základného imania. DNB vydala rozhodnutím z 25. mája 2010 negatívny atest v zmysle článku 3:100 Wft týkajúci sa tejto operácie. K negatívnemu atestu však pripojila tri podmienky, a to: po prvé ATNV a spoločnosti jej skupiny musia poskytovať DNB súčinnosť potrebnú

6 — „Kvalifikovaný podiel“ je vymedzený ako podiel vo výške aspoň 10 % upísaného základného imania alebo hlasovacích práv v podniku alebo možnosť uplatňovať porovnateľný vplyv v podniku (článok 1 ods. 1 Wft).

na vykonávanie dohľadu nad obozretným podnikaním; po druhé vyplácanie dividend spoločnosťami ATNV a ACINV nesmie viesť najmä k tomu, že ich koeficienty solventnosti budú nižšie ako určený minimálny limit, a po tretie aspoň polovica členov dozorných rád spoločností ATNV a ACINV, vrátane ich predsedov, musia byť nezávislí od akcionárov.

14. DNB navyše rozhodnutím z 20. júla 2010 zmenila negatívny atest vydaný 13. augusta 2007 tak, že k nemu pripojila tie isté podmienky, ktoré boli pripojené k jej rozhodnutiu z 25. mája 2010.

15. V nadväznosti na sťažnosti v správnom konaní podané proti rozhodnutiam DNB z 25. mája a 20. júla 2010 a na rozsudok Rechtbank Rotterdam bolo na vnútroštátny súd podané odvolanie okrem iného spoločnosťou GCO. Vnútroštátny súd si kladie otázku, či si DNB po prijatí smernice 2007/44 zachovala právomoc pripojiť podmienky k negatívnym atestom, ktoré vydáva na základe článku 3:100 Wft. College van Beroep voor het bedrijfsleven teda rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Je príslušný orgán, ktorý výslovne povolí navrhované nadobudnutie v zmysle článku 15a [smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení]⁷, oprávnený pripojiť k tomuto povoleniu obmedzenia alebo podmienky na základe vnútroštátnych právnych predpisov? Existuje pri tom rozdiel, či sa tieto obmedzenia alebo podmienky zakladajú na záväzkoch, ktoré predtým prijal navrhovaný nadobúdateľ, v zmysle odôvodnenia 3 smernice 2007/44?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, musia byť obmedzenia alebo podmienky, ktoré stanovil príslušný orgán, nevyhnutné v tom zmysle, že uvedený orgán by bez stanovenia týchto obmedzení alebo podmienok na základe posúdenia, ktoré uskutočnil podľa článku 15b ods. 1 [smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení], bol nútený vzniesť námietky proti navrhovanému nadobudnutiu?
3. Pokiaľ je prípustné stanoviť obmedzenia alebo podmienky, poskytuje článok 15b ods. 1 [smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení] príslušnému orgánu základ, aby v rámci nadobudnutia stanovil požiadavky v súvislosti s ‚korporátnym riadením‘ podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, ako napríklad dualistické zloženie dozornej rady?“

16. GCO, DNB, holandská, belgická, estónska, francúzska, talianska a portugalská vláda, ako aj Európska komisia predložili k týmto otázkam písomné pripomienky. GCO, DNB, holandská a portugalská vláda, ako aj Komisia boli tiež vypočuté na pojednávaní 26. novembra 2014.

IV – Právna analýza

A – O prvej prejudiciálnej otázke

17. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta Súdneho dvora, či vnútroštátne opatrenie môže stanoviť možnosť podmieneného schválenia navrhovaného nadobudnutia, hoci smernica 2007/44 takú možnosť nestanovuje. V prípade kladnej odpovede sa vnútroštátny súd pýta, či vnútroštátne orgány môžu jednostranne uložiť podmienky, alebo či len môžu prijať podmienky navrhnuté navrhovaným nadobúdateľom.

⁷ — Vnútroštátny súd označuje smernicu 2007/44 ako „smernica Antonveneta“, podľa názvu verejnej ponuky (ďalej len „VP“), ktorú v roku 2005 vyhlásila holandská banka ABN AMRO na Banca Antonveneta (pozri poznámku pod čiarou 17 týchto návrhov). Normotvorca Únie prijal smernicu 2007/44 najmä v reakcii na nedostatočne transparentný postup talianskych orgánov v rámci tejto VP (pozri RAAS, R.: A Legislator’s Job Is Never Easy. In: *European Company Law*, 2009, roč. 6, č. 5, s. 186).

1. O neexistencii výslovnej úpravy možnosti podmieneného schválenia v smernici 2007/44

18. Smernica 2007/44 výslovne stanovuje, že príslušné orgány môžu vzniesť námietky proti navrhovanému nadobudnutiu. Článok 15b ods. 2 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení totiž stanovuje, že príslušné orgány „môžu *vzniesť námietky* proti navrhovanému nadobudnutiu len vtedy, ak na to existujú dostatočné dôvody na základe kritérií uvedených v odseku 1“, a článok 15a ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení spresňuje, že „ak sa príslušné orgány *rozhodnú...* vyjadriť nesúhlas s navrhovaným nadobudnutím“, informujú o tom navrhovaného nadobúdateľa písomným a odôvodneným rozhodnutím.⁸ Pokiaľ ide naopak o schválenie navrhovaného nadobudnutia, článok 15a ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení len stanovuje, že nečinnosť sa rovná schváleniu⁹, a v odôvodnení 5 smernice 2007/44 sa uvádza, že príslušné orgány informujú navrhovaného nadobúdateľa o „kladnom výsledku“ posudzovania, aspoň pokiaľ o to navrhovaný nadobúdateľ požiada. Tým skôr platí, že v smernici 2007/44 nie je vôbec spomenuté podmienené schválenie.

19. Na rozdiel od toho, čo tvrdia holandská vláda a Komisia, článok 15b ods. 3 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení podľa môjho názoru nestanovuje možnosť podmieneného schválenia.

20. V tomto ustanovení sa uvádza, že „členské štáty neuložia žiadne predchádzajúce podmienky v súvislosti s výškou podielu, ktorý musí byť nadobudnutý“. Holandská vláda a Komisia navrhujú výklad tohto ustanovenia *a contrario*, podľa ktorého členské štáty môžu uložiť „predchádzajúce podmienky“ v zmysle podmienok pripojených k schváleniu navrhovaného nadobudnutia, pokiaľ sa tieto podmienky netýkajú výšky podielu. Komisia sa opiera aj o odôvodnenie 3 smernice 2007/44, podľa ktorého „touto smernicou by sa nemalo brániť príslušným orgánom, aby zohľadnili záväzky, ktoré prijal navrhovaný nadobúdateľ“, ako aj o usmernenia Výboru európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov (ďalej len „usmernenia CEIOPS“), v ktorých je spomenutá možnosť záväzkov¹⁰.

21. Poukazujem však na to, že v smernici 92/49 a smernici Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia¹¹ sú pojmy „podmienky vykonávania“ a „podmienky činnosti“ použité v súvislosti s kritériami začatia vykonávania poisťovacej činnosti a kritériami vykonávania tejto činnosti¹². Pojem „podmienky“ teda podľa všetkého označuje skôr normatívne kritériá než podmienky pripojené k schváleniu konkrétneho navrhovaného nadobudnutia. Okrem toho zákaz stanovený v článku 15b ods. 3 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení je určený členským štátom a nie príslušným orgánom. Sú to pritom príslušné orgány, ktoré pri posudzovaní konkrétneho navrhovaného nadobudnutia určujú podmienky.

22. Na rozdiel od toho, čo tvrdia DNB a holandská vláda, sa domnievam, že článok 15 ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení – tak ako článok 15b ods. 3 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení – tiež nestanovuje možnosť podmieneného schválenia.

8 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

9 — Článok 15a ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení stanovuje, že „[a]k príslušné orgány nevyjadria písomne nesúhlas s navrhovaným nadobudnutím v lehote na posúdenie, navrhované nadobudnutie sa považuje za schválené“. Odsek 1 tohto článku stanovuje, že lehota na posúdenie nesmie prekročiť 60 pracovných dní od doručenia oznámenia a potvrdenia jeho doručenia príslušnými orgánmi.

10 — Committee of European Banking Supervisors, Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors and Committee of European Securities Regulators: Guidelines for the prudential assessment of acquisitions and increases in holdings in the financial sector required by Directive 2007/44/EC, bod 70. Tieto usmernenia sú dostupné len v angličtine.

11 — Ú. v. ES L 228, s. 3; Mim. vyd. 06/001, s. 14.

12 — Oddiel A hlavy II smernice 73/239 je nazvaný „Podmienky na vykonávanie poisťovacej činnosti“, oddiel B tej istej hlavy je nazvaný „Podmienky pre vykonávanie poisťovacej činnosti“. V konsolidovanom znení smernice 73/239, v ktorom sú zahrnuté zmeny a doplnenia vykonané tak smernicou 92/49, ako aj smernicou 2007/44, sú články 15a, 15b a 15c smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení súčasťou uvedeného oddielu B hlavy II.

23. Článok 15 ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení totiž stanovuje, že „členské štáty stanovujú, že v prípadoch, keď vplyv osôb uvedený v odseku 1 môže pôsobiť tiež proti riadnej a uvážlivej správe poisťovne, príslušné orgány členského štátu pôvodu prijímajú potrebné opatrenia na nápravu“, pozostávajúce „napríklad z príkazov, sankcií proti vedeniu alebo zo zastavenia vykonávania hlasovacích práv patriacich k akciám vo vlastníctve príslušných akcionárov alebo členov“. Na rozdiel od toho, čo tvrdia DNB a holandská vláda, „potrebné opatrenia“ uvedené v tomto ustanovení nie sú podmienky schválenia navrhovaného nadobudnutia, ktoré by boli uložené *ex ante*, teda pred uskutočnením navrhovaného nadobudnutia. Ide o opatrenia prijaté príslušnými orgánmi v rámci dohľadu nad obozretným podnikaním, ktorý sa vykonáva počas celej doby činnosti poisťovne.¹³ Ukladajú sa teda *ex post*, teda po udelení povolenia poisťovni alebo prípadne po schválení navrhovaného nadobudnutia kvalifikovaného podielu. Článok 15 ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení totiž uvádza „sankcie“ proti vedeniu ako príklad „potrebných opatrení“. Cieľom posudzovania navrhovaného nadobudnutia pritom nie je sankcionovať určité správanie, ale ide o kontrolu štruktúry.

24. Znenie článkov 15, 15a a 15b smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení teda neumožňuje dospieť k záveru o existencii možnosti podmieneného schválenia. Navyše poznamenávam, že návrh ECB, ktorá chcela novelizovať znenie uvedenej smernice s cieľom stanoviť takú možnosť, nebol prijatý.¹⁴

25. Treba z toho vyvodiť záver, že členské štáty nemôžu stanoviť možnosť podmieneného schválenia? Oprávnené subjekty – s výnimkou spoločnosti GCO – sa zhodujú na zápornej odpovedi. Podľa spoločnosti GCO sa totiž smernicou 2007/44 vykonáva – ako sa uvádza v jej odôvodnení 6 – „maximálna“ harmonizácia, a preto členské štáty nie sú oprávnené prijať opatrenie, ktoré táto smernica nestanovuje.¹⁵ Také stanovisko však podľa môjho názoru nemožno prijať, keďže článok 15a ods. 7 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení zakazuje len prijatie opatrení predstavujúcich „požiadavky..., ktoré sú prísnejšie“ ako tie, ktoré stanovuje táto smernica. Podmienené schválenie navrhovaného nadobudnutia, ktoré smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení nestanovuje, pritom nemožno považovať za prísnejšie ako námietky proti navrhovanému nadobudnutiu, ktoré stanovuje táto smernica.

2. O „prísnejších požiadavkách“, ktorých uloženie zakazuje smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení

26. Článok 15a ods. 7 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení zakazuje členským štátom „stanoviť požiadavky na oznamovanie... príslušným orgánom a na schvaľovanie..., ktoré sú prísnejšie ako požiadavky ustanovené touto smernicou“. V odôvodnení 6 smernice 2007/44 sa uvádza, že ide o „maximálnu“ harmonizáciu, pričom toto odôvodnenie spresňuje, že táto harmonizácia zakazuje, „aby členské štáty prijímali prísnejšie pravidlá“.

27. Čo je „prísnejšia požiadavka“? Podľa môjho názoru ide vzhľadom na cieľ sledovaný smernicou 2007/44 o vnútroštátne opatrenie, ktoré bráni nadobudnutiu kvalifikovaného podielu v poisťovni so sídlom v inom členskom štáte alebo sťažuje nadobudnutie takého podielu tým, že ukladá navrhovanému nadobúdateľovi povinnosť splniť procesné povinnosti, ktoré v smernici 92/49 v zmenenom a doplnenom znení nie sú stanovené.

13 — Článok 19 smernice 73/239 ukladá poisťovni povinnosť každoročne a pravidelne informovať príslušné orgány, aby boli schopné kontrolovať dodržiavanie podmienok pre vykonávanie poisťovacej činnosti (najmä finančné povinnosti uvedené v článkoch 15 až 17 tej istej smernice). Články 20 a 20a tejto smernice stanovujú nástroje, ktoré majú členské štáty k dispozícii v prípade, ak sa tieto povinnosti nerespektujú.

14 — Stanovisko Európskej centrálnej banky z 18. decembra 2006 k návrhu smernice, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré smernice Spoločenstva v súvislosti s procesnými pravidlami a kritériami hodnotenia obozretného posudzovania nadobudnutí a zvýšení akciových podielov vo finančnom sektore (Ú. v. EÚ C 27, 2007, s. 1), bod 2.8.

15 — Poukazujem na to, že argumentácia, ktorú GCO uviedla vo svojich písomných pripomienkach, je do určitej miery rozporuplná, keďže GCO najprv konštatuje, že maximálna harmonizácia zakazuje členským štátom prijať „prísnejšie pravidlá“, medzi ktoré patrí možnosť podmieneného schválenia, a potom (obširne) tvrdí, že maximálna harmonizácia ich oprávňuje prijať len opatrenia, ktoré nespádajú do pôsobnosti smernice 2007/44.

28. V odôvodnení 13 smernice 2007/44 sa totiž uvádza, že cieľom tejto smernice je „ustanovenie harmonizovaných procesných pravidiel a kritérií posudzovania na úrovni Spoločenstva“. Táto smernica má teda zvýšiť transparentnosť kritérií, ako aj postupu posudzovania, ako sa uvádza v jej odôvodnení 2, ktoré stanovuje, že „na zabezpečenie nevyhnutnej právnej istoty, jasnosti a predvídateľnosti... je potrebné objasniť kritériá a proces obozretného posudzovania“. V tejto súvislosti Komisia v odôvodnení svojho návrhu smernice poukazuje na to, že „neoprávnené zasahovanie regulačných orgánov“ môže brániť cezhraničnej konsolidácii a dokonca ju aj môže prekaziť.¹⁶ Zneužívanie postupov obozretného posudzovania totiž viedlo k podaniu žalôb o nesplnenie povinnosti proti členským štátom, ktoré nesúhlasili s nadobudnutím podielu v národných bankách.¹⁷

29. Vzhľadom na tento cieľ by bolo „prísnejšou požiadavkou“ vnútroštátne opatrenie, ktoré by v rozpore s článkom 15b ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení ukladalo navrhovanému nadobúdateľovi povinnosť poskytnúť informácie, ktoré nie sú relevantné pre posúdenie navrhovaného nadobudnutia (napríklad o jeho podieloch na trhu), alebo ktoré by od neho vyžadovalo informácie, ktoré by neboli úplne nevyhnutné pre toto posúdenie vzhľadom na dané konkrétne navrhované nadobudnutie. „Prísnejšou požiadavkou“ by bolo aj vnútroštátne opatrenie, ktoré by v rozpore s článkom 15a ods. 2 a 3 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení umožňovalo príslušným orgánom prerušiť lehotu na posúdenie na neurčito s cieľom vyžiadať od navrhovaného nadobúdateľa doplňujúce informácie.

30. V prejednávanom prípade článok 3:104 Wft stanovuje možnosť pripojiť k negatívnemu atestu v zmysle článku 3:100 tohto zákona podmienky. Je pravda, že – ako zástupca DNB vysvetlil na pojednávaní – nedodržanie podmienok nemá vplyv na platnosť negatívneho atestu – nespôsobuje jeho absolútnu neplatnosť – a pôvodný stav sa obnoví len vtedy, ak DNB vezme negatívny atest späť. Nič to však nemení na tom, že článok 3:104 Wft umožňuje podmienené schválenie, keďže podmienky sú záväzné a ich nedodržanie v konečnom dôsledku vedie k späťvzatiu negatívneho atestu. Toto ustanovenie je pritom určite „požiadavkou“, ktorú smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení v zmysle jej článku 15a ods. 7 nestanovuje. Uvedené ustanovenie totiž ukladá navrhovanému nadobúdateľovi povinnosť splniť procesné povinnosti, ktoré smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení nestanovuje (poskytnutie doplňujúcich informácií, splnenie podmienok). Mám však pochybnosti o tom, či tieto procesné povinnosti možno považovať za „prísnejšie“ ako tie, ktoré sú stanovené smernicou 92/49 v zmenenom a doplnenom znení, keďže splnenie záväzkov nie je pre navrhovaného nadobúdateľa „prísnejšie“ ako vzdanie sa nadobudnutia, ktoré by vyplývalo zo zamietavého rozhodnutia, ktoré smernica 2007/44 výslovne upravuje.

31. Článok 15a ods. 7 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení ani žiadne iné ustanovenie tejto smernice teda nezakazuje členským štátom, aby stanovili možnosť podmieneného schválenia. V prípade neexistencie právnej úpravy Únie pre príslušnú oblasť sú členské štáty oprávnené stanoviť procesné pravidlá, ktoré majú zabezpečiť ochranu práva, ktoré navrhovanému nadobúdateľovi vyplýva zo smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení, konkrétne práva na schválenie jeho navrhovaného nadobudnutia príslušnými orgánmi, pokiaľ toto nadobudnutie umožní zabezpečiť „riadnu a uvážlivú správu“ poisťovne. Procesné pravidlá stanovené vnútroštátnym právom však nesmú byť menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) ani viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity).¹⁸

16 — Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zmene a doplnení smernice Rady 92/49/EHS a smerníc 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES v súvislosti s procesnými pravidlami a kritériami hodnotenia obozretného posudzovania nadobudnutí a zvýšení akciových podielov vo finančnom sektore [KOM(2006) 507 v konečnom znení, odôvodnenie, bod 1.2].

17 — Commission Staff Working Document Accompanying document to the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council [SEC(2006) 1118, bod 5.2]. V súvislosti s týmito žalobami o nesplnenie povinnosti, ktoré neboli úspešné, pozri tlačovú správu Komisie IP/05/1595 zo 14. decembra 2005 (opatrenia súvisiace s VP na Banca Nazionale del Lavoro, ktoré prijala Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, a na Banca Antonveneta, ktoré prijala ABN AMRO) a tlačovú správu Komisie IP/99/551 z 20. júla 1999 (vec Champalimaud). Tento text je dostupný len v angličtine.

18 — Rozsudok CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 23).

32. Skôr než pristúpim k skúmaniu súladu Wft so zásadami ekvivalencie a efektivity, však považujem za potrebné odpovedať na tvrdenie spoločnosti GCO, ktoré som spomenul vyššie¹⁹, podľa ktorého „maximálna“ povaha harmonizácie vykonanej smernicou 2007/44 zakazuje členským štátom prijať nielen „prísnejšie“ opatrenia, ale aj akékoľvek opatrenie, ktoré smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení nestanovuje, pokiaľ toto opatrenie spadá do jej pôsobnosti. Podľa môjho názoru totiž nemožno konštatovať, že normotvorca Únie si prijatím smernice 2007/44 prisvojil legislatívnu právomoc členských štátov v oblasti spoločnej právomoci, akou je vnútorný poisťovací trh²⁰. Zdôrazňujem, že otázka, ktorá je predmetom prejednávanej veci (podmienečné schválenie), sa netýka harmonizácie hmotnoprávných ustanovení (kritériá posudzovania navrhovaného nadobudnutia), ale harmonizácie procesných ustanovení. Na základe zásady lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ pritom právo Únie v zásade vykonávajú vnútroštátne orgány verejnej správy podľa vnútroštátnych postupov. Domnievam sa teda, že ak by normotvorca Únie chcel členským štátom odňať akúkoľvek normotvornú právomoc v oblasti, v ktorej majú práve slobodu konať, ktorú Súdny dvor označil za „autonómiu“²¹, v článku 15a ods. 7 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení by výslovne stanovil, že členské štáty nemôžu uložiť „iné požiadavky“ ako tie, ktoré sú stanovené uvedenou smernicou, namiesto toho, aby im len zakázal uloženie „prísnejších požiadaviek“²².

33. Aj za predpokladu, že smernica 2007/44 zbavila členské štáty akejkoľvek normotvornej právomoci, však k zbaveniu tejto právomoci mohlo dôjsť len v rozsahu, v akom predmetné vnútroštátne opatrenie spadá do pôsobnosti uvedenej smernice. Zdá sa mi však, že – hoci smernicou 2007/44 bola nepochybne vykonaná „maximálna“ harmonizácia – táto harmonizácia nie je vyčerpávajúca. Uvedená smernica najmä vôbec neupravuje rozhodnutie o schválení – bez ohľadu na to, či je podmienečné alebo bezpodmienečné. Vnútroštátne opatrenie, ktoré stanovuje možnosť podmienečného schválenia, teda vybočuje z jej pôsobnosti, a preto sú členské štáty oprávnené stanoviť ju. Subsidiárne teda stručne vysvetlím, prečo smernica 2007/44 neharmonizuje konanie vyčerpávajúcim spôsobom.

3. O neúplnosti harmonizácie postupu posudzovania

34. Hoci smernica 2007/44 vyčerpávajúcim spôsobom harmonizuje kritériá posudzovania – k čomu sa ešte vrátim –, naopak nevykonáva úplnú harmonizáciu postupu posudzovania.

35. Komisia v tejto súvislosti – bez toho, aby sa vyjadrila k úplnosti harmonizácie – poznamenáva, že smernica 2007/44 necháva členským štátom určitú mieru flexibility. Zdá sa mi totiž, že odôvodnenia smernice 2007/44 nechávajú členským štátom možnosť upraviť určité procesné pravidlá. Dovoľujú im stanoviť postup predbežného oznamovania (odôvodnenie 7), vyžiadať si (alebo prijať) dodatočné informácie aj po uplynutí lehoty 50 pracovných dní stanovenej na tento účel uvedenou smernicou (odôvodnenie 7) a informovať navrhovaného nadobúdateľa nielen o zamietavých rozhodnutiach – ako to vyžaduje uvedená smernica –, ale aj o „kladnom výsledku“ posudzovania (odôvodnenie 5). „Maximálna“ harmonizácia sa teda netýka celého postupu posudzovania.

19 — Pozri bod 25 týchto návrhov.

20 — Článok 4 ods. 2 písm. a) ZFEÚ.

21 — Rozsudok CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 23).

22 — Mimo chodom poznamenávam, že Súdny dvor uvažuje v intenciách prisvojenia si právomoci len v oblasti vonkajších právomocí alebo spoločnej poľnohospodárskej politiky. Mimo týchto oblastí nie je ochotný použiť tieto úvahy, aj keď to mohol urobiť, napríklad v rozsudku *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco* (C-491/01, EU:C:2002:741, bod 77). Pozri TIMMERMANS, C.: *ECJ Doctrines on Competences*. In: AZOULAI, L. (ed.): *The Question of Competence in the EU*. Oxford University Press, 2014, s. 155 až 167; GORMLEY, L.: *Free Movement of Goods and Pre-emption of State Power*. In: *A Constitutional Order of States? Essays in EU Law in Order of Alan Dashwood*. Hart Publishing, 2011, s. 365 až 374, a – pokiaľ ide o vonkajšie právomoci – CREMONA, M.: *External Relations and External Competence of the European Union: the Emergence of an Integrated Policy*. In: CRAIG, P., de BÚRCA, G. (ed.): *The Evolution of EU Law*. Oxford University Press, 2011, s. 217 až 268.

36. Konkrétne informovanie o „kladnom výsledku“ posudzovania, ktoré sú členské štáty podľa odôvodnenia 5 smernice 2007/44 oprávnené stanoviť, sa môže týkať tak jednoduchého schválenia navrhovaného nadobudnutia, ako aj jeho podmieneného schválenia, ktoré je pre navrhovaného nadobúdateľa „priaznivejšie“ ako nesúhlas. Nie je pritom jasné, ako by navrhovaný nadobúdateľ mohol byť informovaný o podmienenom schválení inak ako písomne, a teda formou rozhodnutia. Ako by sa inak dozvedel o presnom obsahu podmienok, ktoré má splniť? Odôvodnenie 5 smernice 2007/44 teda tým, že uznáva možnosť príslušných orgánov informovať navrhovaného nadobúdateľa o „kladnom výsledku“ nadobudnutia, uznáva, že členské štáty môžu povoliť svojim príslušným orgánom prijať formálne rozhodnutie o schválení, aspoň pokiaľ sú k schváleniu pripojené podmienky.²³

37. Smernicou 2007/44 teda nebola vykonaná úplná harmonizácia postupu posudzovania. Touto smernicou najmä nebol harmonizovaný akt, ktorým príslušné orgány skončia konanie, ak konanie vedie ku „kladnému výsledku“. Ako zdôrazňujú DNB a talianska vláda, harmonizácia sa nevzťahuje na administratívnoprávny akt, ktorým príslušné orgány ukončia konanie. Preto aj za predpokladu, že by Súdny dvor podľa môjho názoru vychádzal nesprávne z toho, že smernica 2007/44 zakazuje členským štátom, aby prijali nielen „prísnejšie“ opatrenia, ale aj akékoľvek opatrenie, ktoré smernica 92/49 v zmenenom a doplnenom znení nestanovuje –, táto smernica by im nezakazovala stanoviť možnosť podmieneného schválenia. Táto možnosť totiž vybočuje z pôsobnosti uvedenej smernice.

4. O rešpektovaní zásady efektivity

38. Vnútroštátne opatrenie, ktorým členský štát stanoví možnosť podmieneného schválenia, spadá do jeho procesnej autonómie. Členský štát preto musí pri vykonávaní tejto autonómie rešpektovať zásady ekvivalencie a efektivity.

39. V prejednávanej veci je relevantná len zásada efektivity.

40. Nie je mi však jasné, v čom by prijatie rozhodnutia o podmienenom schválení nadmerne sťažilo výkon práv, ktoré navrhovanému nadobúdateľovi vyplývajú zo smernice 2007/44. Táto smernica totiž priznáva navrhovanému nadobúdateľovi právo nadobudnúť kvalifikovaný podiel v poisťovni len vtedy, ak navrhované nadobudnutie spĺňa kritériá podľa článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Účelom podmienok je pritom práve zabezpečiť dodržanie týchto kritérií. Podmienky nemôžu mať iný účel, lebo zoznam kritérií v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení je taxatívny.

41. Článok 15b ods. 2 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení totiž stanovuje, že príslušné orgány „môžu vzniesť námietky proti navrhovanému nadobudnutiu *len vtedy*, ak na to existujú dostatočné dôvody na základe kritérií uvedených v odseku 1“²⁴. Článok 15b ods. 3 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení navyše nemožno vykladať *a contrario* tak, že oprávňuje členské štáty, aby vymedzili iné kritériá, než aké sú vymenované v uvedenom odseku 1, pokiaľ sa netýkajú výšky podielu, ktorý treba nadobudnúť. V odôvodnení 3 smernice 2007/44 sa totiž uvádza, že zoznam uvedený v tejto smernici je „obmedzen[ým] súbor[om]... kritérií na posudzovanie“. Zámer zostaviť taxatívny zoznam napokon vyplýva z prípravných dokumentov. V návrhu Komisie sa uvádza, že „zmenené a doplnené smernice obsahujú konečný zoznam kritérií hodnotenia vhodnosti nadobúdateľa“²⁵. Členské štáty teda nemôžu vymedziť kritériá, ktoré nie sú stanovené v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Oprávnené subjekty (aspoň tie, ktoré sa k nej vyjadrili) sa navyše v tejto otázke zhodujú.

23 — V bode 6.2.3 písm. b) posúdenia vplyvu vypracovanom Komisiou, už citovanom v poznámke pod čiarou 17 týchto návrhov, to bolo navyše výslovne uvedené: „an amendment to the current rules could specifically state how decision notifications need to be carried out for both *positive* and *negative* determinations... . Supervisory authorities would need to *send a copy* of their decisions within a certain time frame to all relevant parties involved“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

24 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

25 — Návrh smernice, už citovaný v poznámke pod čiarou 16 týchto návrhov, dôvodová správa, bod 1.4 štvrtý odsek.

42. Ak sa teda dodržiavanie kritérií stanovených smernicou 92/49 v zmenenom a doplnenom znení uloží ako podmienka schválenia, nepredstavuje to obmedzenie práva, ktoré navrhovanému nadobúdateľovi vyplýva z uvedenej smernice, ale naopak jeho plné vyjadrenie, pri dodržaní limitov tohto práva, ktoré stanovuje samotná uvedená smernica, konkrétne dodržaní kritérií, ktoré táto smernica stanovuje. Ako poznamenáva DNB, možnosť pripojiť k schváleniu podmienky podporuje efektívnosť kontroly obozretného podnikania.

43. V prejednávacom prípade – hoci len vnútroštátnemu súdu prináleží vykladať vnútroštátne právo²⁶ – podľa môjho názoru vnútroštátny zákonodarca skutočne stanovil, že podmienky nemôžu mať iný účel ako splnenie piatich kritérií posudzovania uvedených v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Článok 3:104 Wft totiž stanovuje, že DNB „môže pripojiť k negatívnemu atestu... obmedzenia alebo podmienky s ohľadom na záujmy“, ktoré má chrániť článok 3:100 Wft. Formulácia tohto článku 3:100, podľa ktorého „[DNB] vydá negatívny atest..., ibaže“ je splnené jedno z piatich kritérií, pritom podľa môjho názoru naznačuje, že tieto kritériá sú taxatívne.²⁷ Okrem toho sa domnievam, že v uvedenom článku 3:100 sú presne prebraté kritériá uvedené v tomto článku 15b ods. 1.²⁸ Je pravda, že smernica 2007/44 bola prebratá oneskorene a Súdny dvor vyhovel žalobe o nesplnenie povinnosti podanej z tohto dôvodu proti Holandskému kráľovstvu.²⁹ V dôsledku toho článok 3:100 Wft v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností neodkazoval na kritériá uvedené v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Keďže však vnútroštátny súd uviedol, že má v úmysle podať výklad tohto ustanovenia z hľadiska smernice 2007/44, omeškanie s prebratím smernice neznamena, že DNB je oprávnená určiť podmienky, ktoré majú iný účel než splnenie jedného z piatich vyššie vymenovaných kritérií.

44. Pokiaľ ide o otázku, či členské štáty môžu splnomocniť svoje príslušné orgány, aby jednostranne uložili podmienky navrhovanému nadobúdateľovi, namiesto toho, aby im len priznali oprávnenie prijať podmienky navrhnuté navrhovaným nadobúdateľom, podľa môjho názoru treba na ňu odpovedať kladne.

45. Je pravda, že odkaz v odôvodnení 3 smernice 2007/44 na „záväzky, ktoré prijal“ navrhovaný nadobúdateľ, naznačuje jeho dobrovoľné konanie, a to tým skôr, že v nariadení Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách)³⁰ sa pojem „záväzky“ používa v súvislosti so zmenami navrhnutými účastníkmi oznámenej koncentrácie³¹. Nie je mi však jasné, v čom by jednostranné uloženie podmienky v praxi nadmerne sťažovalo výkon práva, ktoré navrhovanému nadobúdateľovi vyplýva zo smernice 2007/44, keďže podmienky umožňujú splniť jedine kritériá uvedené v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení.

46. Skôr než prejdem k skúmaniu druhej prejudiciálnej otázky, treba ešte preskúmať, či je Wft v súlade so Zmluvou o FEÚ. Je pravda, že vnútroštátny súd sa na to Súdneho dvora neopýtal. Domnievam sa však, že na poskytnutie užitočnej odpovede tomuto súdu³² to treba preskúmať. Smernicou 2007/44 sa totiž nevykonáva vyčerpávajúca harmonizácia postupu posudzovania. Pritom platí, že len v prípade vyčerpávajúcej harmonizácie sa vnútroštátne opatrenie posudzuje iba z hľadiska smernice.³³ V prípade,

26 — Rozsudok CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 26).

27 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

28 — Pozri body 8 a 10 týchto návrhov.

29 — Rozsudok Komisia/Holandsko (C-233/10, EU:C:2010:791). Lehota na prebratie smernice 2007/44 uplynula 21. marca 2009, podmienky boli uložené spoločnosti GCO rozhodnutiami z 25. mája a 20. júla 2010 a holandský zákon prijatý na prebratie smernice nadobudol účinnosť 7. mája 2011.

30 — Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mím. vyd. 08/003, s. 40.

31 — Oznámenie Komisie o nápravných opatreniach akceptovateľných v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 a nariadenia Komisie (ES) č. 802/2004 (Ú. v. EÚ C 267, 2008, s. 1), bod 6.

32 — Rozsudok Cipra a Kvasnicka (C-439/01, EU:C:2003:31, bod 24).

33 — Rozsudok Deutscher Apothekerverband (C-322/01, EU:C:2003:664, bod 64).

ak nejde o vyčerpávajúcu harmonizáciu, treba overiť súlad tohto opatrenia so Zmluvou o FEÚ. Estónska, francúzska a talianska vláda³⁴ sa navyše – aj keď nepriamo – zaoberajú touto problematikou vo svojich písomných pripomienkach a na pojednávaní bola splnomocnenému zástupcovi Komisie v tejto súvislosti položená otázka.

5. O súlade Wft s článkami 49 ZFEÚ a 63 ZFEÚ

47. Ak sa má predmetné vnútroštátne opatrenie uplatňovať len na podiely, ktoré umožňujú vykonávať určitý vplyv na podnik, musí sa posudzovať z hľadiska článku 49 ZFEÚ. Ak sa má uplatňovať na každý podiel, a to aj menšinový, musí sa posudzovať z hľadiska článkov 49 ZFEÚ a 63 ZFEÚ.³⁵ V prejednávanom prípade sa zdá – hoci z písomností to jasne nevyplýva –, že Wft sa má uplatňovať tak na podiely, s ktorými je spojený určitý vplyv, ako aj na podiely, s ktorými taký vplyv nie je spojený. Wft teda treba preskúmať z hľadiska článku 63 ZFEÚ a článku 49 ZFEÚ.

a) O súlade s článkom 63 ZFEÚ

48. Článok 3:104 Wft, ktorý stanovuje možnosť podmieneného schválenia, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu.³⁶ Vnútroštátne opatrenie, ktoré ukladá povinnosť splniť podmienky stanovené príslušnými orgánmi, totiž bráni nadobudnutiu kvalifikovaného podielu alebo ho robí menej atraktívnym.

49. Zdá sa mi však, že také obmedzenie môže byť opodstatnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu. Namiesto uplatnenia ochrany spotrebiteľa, keďže úverové poistenie – o ktoré ide v prejednávanej veci – je určené aj podnikateľom, navrhujem, aby Súdny dvor uznal za naliehavý dôvod všeobecného záujmu záruku stability a bezpečnosti aktív spravovaných poisťovňou, podľa vzoru rozsudkov Komisia/Poľsko a VBV – Vorsorgekasse³⁷, v ktorých Súdny dvor rozhodol, že záujem zaručiť stabilitu a bezpečnosť aktív spravovaných v prvom prípade dôchodkovým fondom a v druhom prípade subjektom kolektívneho investovania, najmä prijatím pravidiel obozretnosti, predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu.

50. V prejednávanom prípade sú „záujmy“, ktoré majú podmienky uložené na základe článku 3:104 Wft chrániť, totožné s kritériami uvedenými v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení, ktorých cieľom je zabezpečiť „riadnu a uvažlivú správu“ poisťovne, ktorá spočíva predovšetkým v zaručení stability jej majetku. Wft je teda vhodný na dosiahnutie sledovaného cieľa.

51. Pokiaľ ide o jeho primeranosť, táto podľa môjho názoru zahŕňa dve otázky.

52. Po prvé treba určiť, či je nevyhnutné uložiť podmienky *a priori*, v rámci obozretného schvaľovania, namiesto ich uloženia *a posteriori*, v rámci dohľadu nad obozretným podnikaním, ak sa vyskytne problém. Odpoveď na túto otázku je podľa môjho názoru kladná. Domnievam sa, že kritériá uvedené v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení musia byť prípadne predmetom podmienky a zároveň opatrení dohľadu nad obozretným podnikaním. Ak má poisťovňa napríklad

34 — Estónska vláda sa domnieva, že vnútroštátne opatrenie stanovujúce možnosť podmieneného schválenia predstavuje obmedzenie slobody usadiť sa, slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu, ktoré sú upravené v článkoch 49 ZFEÚ, 56 ZFEÚ a 63 ZFEÚ, lebo všetky členské štáty nestanovujú takú možnosť, ale že také obmedzenie je odôvodnené. Francúzska vláda poukazuje na to, že rozhodnutie o podmienenom schválení zasahuje do voľného pohybu kapitálu v menšej miere ako zamietavé rozhodnutie, a teda je v súlade s cieľom smernice 2007/44 vykladať články 15a a 15b smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení v tom zmysle, že členské štáty môžu stanoviť podmienené schválenie. Talianska vláda poznamenáva, že podmienky neobmedzujú voľný pohyb kapitálu a slobodu usadiť sa, ale ich naopak podporujú.

35 — Rozsudok Komisia/Taliansko (C-531/06, EU:C:2009:315, bod 40).

36 — Obmedzeniami v zmysle článku 63 ZFEÚ sú opatrenia, ktoré „sú spôsobilé zabrániť alebo obmedziť nadobúdanie akcií“ dotknutých podnikov alebo „odradiť investorov z iných členských štátov od investovania do ich kapitálu“ (pozri rozsudok Komisia/Portugalsko, C-171/08, EU:C:2010:412, bod 50).

37 — Rozsudky Komisia/Polsko (C-271/09, EU:C:2011:855, bod 57) a VBV – Vorsorgekasse (C-39/11, EU:C:2012:327, bod 31).

finančné ťažkosti ku dňu schválenia navrhovaného nadobudnutia, bolo by absurdné okamžite jej neuložiť povinnosti v tomto smere vo forme podmienok. Zároveň musí byť možné uložiť jej neskôr opatrenia dohľadu nad obozretným podnikaním, ktorých cieľom je zabezpečiť jej finančnú stabilitu, ako to stanovuje odôvodnenie 4 smernice 2007/44, ktoré spresňuje, že „obozretné posudzovanie... by nemalo... nahradiť požiadavky trvalého dohľadu nad obozretným podnikaním“.

53. Po druhé je potrebné overiť, či – ako to vyžaduje Súdny dvor v súvislosti s režimami predchádzajúceho povolenia – Wft skutočne stanovuje režim predchádzajúceho povolenia, v rámci ktorého sa ukladajú podmienky – pričom ukladanie podmienok je založené na „objektívnych, nediskriminačných a vopred známych kritériách“ – a že proti každému rozhodnutiu o podmienneom schválení možno podať opravný prostriedok na súd.³⁸ Pokiaľ ide o súdne preskúmanie, poukazujem na to, že smernica 2007/44 stanovuje povinnosť odôvodnenia len v prípade zamietavého rozhodnutia.³⁹ Súd však nemôže skutočne preskúmať podmienky, ak rozhodnutie o podmienneom schválení nie je odôvodnené. Domnievam sa teda, že príslušné orgány majú v prípade podmienneho schválenia povinnosť prijať písomné a odôvodnené rozhodnutie.⁴⁰ V prejednávanom prípade článok 3:100 Wft stanovuje objektívne a nediskriminačné kritériá, ktoré preberajú kritériá zavedené smernicou 2007/44. Prináleží však vnútroštátnemu súdu posúdiť ich predvídateľnosť pre navrhovaného nadobúdateľa, s prihliadnutím na omeškanie pri preberaní tejto smernice. Okrem toho rozhodnutia DNB zjavne možno napadnúť opravným prostriedkom na súde. Je však úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či sú predmetné rozhodnutia dostatočne odôvodnené na to, aby umožnili spoločnosti GCO uplatniť jej právo na súdne preskúmanie s úplnou znalosťou tvrdení, ktoré mohla uviesť.

54. Článok 3:104 Wft, ktorý stanovuje možnosť podmienneho schválenia, teda podľa môjho názoru predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré môže byť odôvodnené všeobecným záujmom zaručiť stabilitu a bezpečnosť aktív spravovaných poisťovňou. Je vecou vnútroštátneho súdu overiť, či je také obmedzenie primerané. Vnútroštátny súd musí jednak preskúmať, či boli kritériá posudzovania vzhľadom na oneskorené prebratie smernice 2007/44 pre spoločnosť GCO dostatočne predvídateľné, a jednak overiť, či sú predmetné rozhodnutia DNB dostatočne odôvodnené na to, aby umožnili spoločnosti GCO uplatniť jej právo na účinné súdne preskúmanie.

b) O súlade s článkom 49 ZFEÚ

55. Podľa ustálenej judikatúry v rozsahu, v akom predmetné vnútroštátne opatrenie spôsobuje obmedzenie slobody usadiť sa, je toto obmedzenie priamym dôsledkom prekážok voľného pohybu kapitálu skúmaného vyššie, od ktorých ho nemožno oddeliť.⁴¹

56. Článok 3:104 Wft teda predstavuje aj obmedzenie slobody usadiť sa. Toto obmedzenie – tak ako obmedzenie voľného pohybu kapitálu – však môže byť odôvodnené všeobecným záujmom zaručiť stabilitu a bezpečnosť aktív spravovaných poisťovňou. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby overil okolnosti uvedené v bode 54 týchto návrhov.

38 — Pozri rozsudky *Église de scientologie* (C-54/99, EU:C:2000:124, body 21 a 22), *Analir a i.* (C-205/99, EU:C:2001:107, bod 38), *Komisia/Španielsko* (C-207/07, EU:C:2008:428, bod 48), ako aj *Carmen Media Group* (C-46/08, EU:C:2010:505, bod 87).

39 — Článok 15a ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Právo podať opravný prostriedok na súd proti rozhodnutiam „podľa zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení prijatých v súlade s touto smernicou“ je stanovené v článku 56 smernice 92/49.

40 — V tejto súvislosti poukazujem na to, že Súdny dvor rozhodol, že povinnosť odôvodnenia je „logickým dôsledkom“ práva byť vypočutý, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou práva na obhajobu ako všeobecnej zásady práva Únie (pozri rozsudky *M.*, C-277/11, EU:C:2012:744, bod 88, a *Mukarubega*, C-166/13, EU:C:2014:2336, bod 48). Tiež rozhodol, že povinnosť odôvodnenia vyplýva zo „základnej požiadavky, aby akékoľvek rozhodnutie vnútroštátneho orgánu zamietajúce požívanie práva priznaného právom [Únie] mohlo podliehať súdnemu preskúmaniu určenému na zabezpečenie účinnej ochrany tohto práva“ [rozsudky *Heylens a i.* (222/86, EU:C:1987:442, bod 15), *BVBA Management, Training en Consultancy* (C-239/05, EU:C:2007:99, bod 36) a *Mellor* (C-75/08, EU:C:2009:279, bod 59), ako aj návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci *Housieaux* (C-186/04, EU:C:2005:70, bod 32) a vo veci *Mellor* (C-75/08, EU:C:2009:32, body 26 až 34)].

41 — Rozsudok *Komisia/Portugalsko* (C-171/08, EU:C:2010:412, bod 80).

B – O druhej otázke

57. Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či príslušné orgány môžu uložiť podmienky, ktoré nie sú nevyhnutné na schválenie navrhovaného nadobudnutia, teda podmienky, ktorých účelom nie je splniť jedno z piatich kritérií uvedených v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení.

58. Odpoveď na túto otázku je záporná. Ako som uviedol vyššie⁴², členské štáty nemôžu dopĺňať nové kritériá k tomuto zoznamu a príslušné vnútroštátne orgány nemôžu ukladať podmienky, ktoré nezodpovedajú jednému z týchto kritérií tak, ako boli prebraté do vnútroštátneho práva.

59. Poukazujem navyše na to, že – ako Komisia poznamenala na pojednávaní – podmienky musia byť nielen nevyhnutné na splnenie jedného z kritérií posudzovania, ale musia byť aj primerané, teda nesmú ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na splnenie týchto kritérií. Hoci vnútroštátny súd sa nepýta Súdneho dvora, či podmienky musia byť primerané, Súdny dvor podľa môjho názoru musí preskúmať túto otázku, ktorá vyplýva z otázky nevyhnutnosti podmienok.

60. Hoci totiž na jednej strane smernica 2007/44 vyžaduje dodržanie zásady proporcionality len v súvislosti s informáciami, ktoré musí navrhovaný nadobúdateľ poskytnúť spolu s oznámením⁴³, v usmerneniach CEIOPS sa v súvislosti s dobrým menom navrhovaného nadobúdateľa uvádza, že tento nadobúdateľ musí splniť prísnejšie požiadavky najmä vtedy, ak ide o prevzatie kontroly a nie o nadobudnutie menšinového podielu.⁴⁴ Z toho vyplýva, že podmienky musia byť v prípade prevzatia kontroly prísnejšie.

61. Na druhej strane je zásada proporcionality všeobecnou zásadou práva Únie, ktorú sú členské štáty povinné dodržiavať, pokiaľ predmetná vnútroštátna právna úprava patrí do pôsobnosti práva Únie.⁴⁵ Prináleží teda príslušným orgánom a vnútroštátnemu súdu overiť, či sú podmienky nielen nevyhnutné, ale aj primerané.

62. Napokon poukazujem na to, že na pojednávaní GCO uviedla, že bola „prekvapená“ prijatím rozhodnutia o podmiennečnom schválení. Je pravda, že v smernici 92/49 v zmenenom a doplnenom znení sa vôbec nespomína právo byť vypočutý, a to ani v prípade námietok proti navrhovanému nadobudnutiu. Dodržiavanie práva byť vypočutý, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou práva na obhajobu ako všeobecnej zásady práva Únie, však zaručuje každému možnosť účelne a efektívne oznámiť svoj názor v priebehu správneho konania, a to skôr, ako bude prijaté akékoľvek rozhodnutie, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť jeho záujmy.⁴⁶ Túto povinnosť majú správne orgány členských štátov, keď

42 — Pozri body 40 a 41 týchto návrhov.

43 — Článok 15b ods. 4 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení.

44 — Usmernenia CEIOPS, už citované v poznámke pod čiarou 10 týchto návrhov, v bode 44 stanovujú: „competence requirements are reduced for acquirers who are not in a position to exercise, or do not intend to exercise any influence over the target institution“.

45 — Rozsudok Dokter a i. (C-28/05, EU:C:2006:408, bod 71).

46 — Rozsudok Mukarubega (C-166/13, EU:C:2014:2336, body 45 až 48).

prijímajú rozhodnutia patriace do oblasti pôsobnosti práva Únie, napriek tomu, že právna úprava Únie túto formálnu požiadavku výslovne nestanovuje.⁴⁷ Príslušné orgány teda majú povinnosť informovať navrhovaného nadobúdateľa o svojom zámere uložiť podmienky a umožniť mu predložiť v tejto súvislosti pripomienky pred prijatím rozhodnutia o podmienечnom schválení.⁴⁸

63. Je teda úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či GCO mala možnosť predložiť pripomienky pred prijatím rozhodnutí DNB.

C – O tretej otázke

64. Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či príslušné orgány môžu uložiť podmienku týkajúcu sa riadenia podniku, teda či je cieľom takej podmienky splnenie jedného z kritérií uvedených v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení. Pripomínam, že v prejednávanej veci DNB vyžadovala, aby aspoň polovica členov dozorných rád spoločností ATNV a ACINV, vrátane ich predsedov, bola nezávislá od akcionárov.

65. Komisia sa domnieva, že DNB nemohla uložiť podmienku týkajúcu sa riadenia podniku, lebo táto podmienka nesúvisí so žiadnym z kritérií uvedených v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení, a to ani v písmene d) tohto ustanovenia. Ostatní účastníci konania zhodne uznávajú, že podmienka sa môže týkať riadenia podniku.

66. Stanovisko Komisie podľa môjho názoru nemožno prijať. Domnievam sa totiž, že podmienka týkajúca sa riadenia podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, zodpovedá kritériu uvedenému v článku 15b ods. 1 písm. d) smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení.

47 — Rozsudok Sopropé (C-349/07, EU:C:2008:746, bod 38).

48 — Ako som uviedol v bode 62 týchto návrhov, povinnosť príslušných orgánov vypočúť navrhovaného nadobúdateľa treba uznať na základe dodržiavania práva na obhajobu, ktoré je všeobecnou zásadou práva Únie (rozsudok Mukarubega, C-166/13, EU:C:2014:2336, bod 45). Domnievam sa však, že túto povinnosť by bolo možné uznať aj na základe článku 41 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ktorý sa týka riadnej správy vecí verejných. Odsek 2 písm. a) tohto článku totiž stanovuje „právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať“. Je pravda, že článok 41 Charty výslovne uznáva právo byť vypočutý len inštitúciami Európskej únie, a nie správnymi orgánmi členských štátov. Odsek 1 tohto článku totiž stanovuje, že „každý má právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Na základe toho Súdny dvor rozhodol, že článok 41 ods. 2 Charty sa nevzťahuje na členské štáty (pozri rozsudky Cicala, C-482/10, EU:C:2011:868, bod 28; YS a i., C-141/12 a C-372/12, EU:C:2014:2081, bod 67; Mukarubega, C-166/13, EU:C:2014:2336, bod 44, ako aj Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, body 32 a 33). Napriek tomu poznamenávam, že článok 51 ods. 1 Charty ukladá členským štátom povinnosť uplatňovať ustanovenia Charty, „ak vykonávajú právo Únie“. Ak teda členské štáty vykonávajú právo Únie, musia dodržiavať ustanovenia Charty, podľa môjho názoru vrátane práva účastníka správneho konania byť vypočutý, stanoveného v jej článku 41 ods. 2 písm. a). Doslovný výklad článku 41 Charty, ktorý spočíva vo vylúčení jeho uplatniteľnosti na členské štáty, by totiž viedol k tomu, že by sa uznalo, že právo byť vypočutý stanovené v uvedenom článku 41 predstavuje výnimku z článku 51 Charty, ktorý stanovuje, že na členské štáty sa vzťahujú všetky „ustanovenia Charty“, pokiaľ vykonávajú právo Únie. Ako poznamenáva generálny advokát Wathelet, nie je „koherentné...“, aby znenie článku 41 Charty mohlo zaviesť výnimku z pravidiel stanoveného jej článkom 51, ktorá by členským štátom umožnila neuplatniť článok Charty, a to aj vtedy, ak uplatňujú právo Únie“ [návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet vo veci Mukarubega (C-166/13, EU:C:2014:2031, bod 56); pozri tiež stanovisko generálneho advokáta Watheleta vo veci G. a R. (C-383/13 PPU, EU:C:2013:553, body 49 až 52), ako aj jeho návrhy vo veci Boudjlida (C-249/13, EU:C:2014:2032, body 46 až 48)]. Súdny dvor navyše podľa všetkého uplatnil článok 41 Charty na členské štáty v rozsudkoch M. (C-277/11, EU:C:2012:744, bod 84), ako aj N. (C-604/12, EU:C:2014:302, body 49 a 50). V tejto súvislosti pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer v spojených veciach SECAP a Santorso (C-147/06 a C-148/06, EU:C:2007:711, body 50 a 51); návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Mellor (C-75/08, EU:C:2009:32, bod 33); návrhy, ktoré som predniesol vo veci Stoilov i Ko (C-180/12, EU:C:2013:492, body 75 až 79), ako aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci N. (C-604/12, EU:C:2013:714, bod 36). V každom prípade v prejednávanej veci netreba vyriešiť otázku uplatniteľnosti článku 41 ods. 2 Charty na členské štáty. Ako som totiž uviedol vyššie, povinnosť správnych orgánov členských štátov vypočúť navrhovaného nadobúdateľa treba v každom prípade uznať na základe všeobecných zásad práva Únie.

67. Toto kritérium stanovuje, že príslušné orgány overia, či poisťovňa bude „schopná plniť požiadavky obozretného podnikania..., či bude schopná v ich plnení pokračovať“ a najmä „či skupina, ktorej súčasťou sa stane, má takú štruktúru, ktorá umožňuje vykonávať účinný dohľad“. Odkaz na štruktúru skupiny bol uvedený na návrh ECB, ktorá ho vysvetľuje takto: „bolo [by] potrebné zabezpečiť, aby účinnému dohľadu cieľovej inštitúcie nemohla brániť skupina s nedostatočne transparentnou štruktúrou, ktorej súčasťou by sa cieľová inštitúcia v dôsledku navrhovaného nadobudnutia stala“⁴⁹. Ide teda o to, aby sa zabránilo neprimeraného vplyvu navrhovaného nadobúdateľa.

68. Prináleží vnútroštátnemu súdu posúdiť primeranosť podmienky uvedenej v bode 64 týchto návrhov. Súdny dvor však má právomoc poskytnúť mu výkladové prvky týkajúce sa práva Unie.⁵⁰ V tejto súvislosti poukazujem na to, že holandský systém stanovuje dualistickú štruktúru riadenia spoločnosti, v ktorej jeden orgán riadi spoločnosť a druhý orgán vykonáva dohľad nad jej riadením. Zástupca DNB na pojednávaní uviedol, že podmienka uvedená v bode 64 vyššie sa týkala dozorných orgánov ATNV a ACINV. Podmienka, ktorej cieľom je zabezpečiť nezávislosť dozorného orgánu podniku, v prípade ktorého sa nadobudnutie navrhuje, pritom považujem za vhodnú na zabránenie neprimeranému vplyvu navrhovaného nadobúdateľa. Ak by tento nadobúdateľ bol vzhľadom na svoj podiel na základnom imaní cieľového podniku schopný vymenovať väčšinu členov dozorných orgánov, nič by mu nebránilo v prijímaní rozhodnutí v rozpore s požiadavkou „riadnej a uvažlivej správy“ stanovenou v článku 15b ods. 1 smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení.⁵¹ Poukazujem navyše na to, že usmernenia CEIOPS odkazujú v súvislosti s kritériom uvedeným v článku 15b ods. 1 písm. d) smernice 92/49 v zmenenom a doplnenom znení na možnosť uložiť podmienky súvisiace s riadením podniku.⁵²

69. Pokiaľ ide o primeranosť podmienky uloženej spoločnosti GCO, vnútroštátny súd bude musieť zohľadniť podiel tejto spoločnosti na základnom imaní spoločností ATNV a ACINV, na ktorý na pojednávaní poukázali viacerí účastníci konania. Tiež bude musieť vziať do úvahy, že podmienka, ktorú uložila DNB, sa netýka zloženia riadiaceho, ale dozorného orgánu spoločností ATNV a ACINV. Tieto dve skutočnosti svedčia v prospech primeranosti podmienky uloženej spoločnosti GCO. Pokiaľ ide o požiadavku, aby predsedovia dozorných rád boli tiež nezávislí od akcionárov, domnievam sa, že vnútroštátny súd bude musieť posúdiť jej primeranosť z hľadiska vnútroštátneho práva obchodných spoločností a právomocí, ktoré toto právo priznáva predsedovi dozornej rady.

V – Návrh

70. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil College van Beroep voor het bedrijfsleven, takto:

1. Články 15, 15a a 15b smernice Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/44/ES z 5. septembra 2007, sa majú vykladať v tom zmysle, že nezakazujú členským štátom, aby povolili svojim príslušným orgánom pripojiť k schváleniu navrhovaného

49 — Stanovisko ECB, už citované v poznámke pod čiarou 14 týchto návrhov, bod 2.4.

50 — Rozsudok Profaktor Kulesza, Frankowski, Jóźwiak, Orłowski (C-188/09, EU:C:2010:454, bod 30).

51 — V tejto súvislosti nie je rozhodujúce, že holandský zákonodarca pri preberaní tohto článku 15b ods. 1 písm. d) neprevzal odkaz na „štruktúru“ „skupiny“, a spomenul len schopnosť poisťovne plniť požiadavky obozretného podnikania. Odkaz na štruktúru skupiny je totiž podľa samotného znenia („najmä“) uvedeného článku 15b ods. 1 písm. d) len jedným z konkrétnych prípadov hypotézy, ktorej sa týka toto kritérium.

52 — Usmernenia CEIOPS, už citované v poznámke pod čiarou 10 týchto návrhov, v bode 70 stanovujú: „these commitments could concern, for example, financial support in case of liquidity or solvency problems, corporate governance issues, the acquirer's future target share in the institution, directions and goals for development, etc“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

nadobudnutia kvalifikovaného podielu v poisťovni podmienky. Členské štáty sú oprávnené povoliť svojim príslušným orgánom nielen prijať podmienky navrhnuté navrhovaným nadobúdateľom, ale tiež mu jednostranne uložiť podmienky.

2. Článok 15b ods. 1 smernice 92/49, zmenenej a doplnenej smernicou 2007/44, sa má vykladať v tom zmysle, že zakazuje príslušným orgánom určiť podmienky, ktoré nie sú nevyhnutné, teda ktorých cieľom nie je splnenie jedného z kritérií posudzovania vymedzených týmto ustanovením. Všeobecná zásada proporcionality zakazuje príslušným orgánom uložiť podmienky, ktoré nie sú primerané vo vzťahu k splneniu týchto kritérií.
3. Všeobecná zásada práva na obhajobu ukladá príslušným orgánom povinnosť vypočítať navrhovaného nadobúdateľa pred prijatím rozhodnutia o podmiennečnom schválení.
4. Článok 15b ods. 1 písm. d) smernice 92/49, zmenenej a doplnenej smernicou 2007/44, sa má vykladať v tom zmysle, že dovoľuje príslušným orgánom prijať podmienku týkajúcu sa riadenia cieľového podniku. Prináleží vnútroštátnemu súdu overiť nevyhnutnosť a primeranosť takej podmienky vzhľadom na podiel hlavného akcionára na základnom imaní cieľového podniku, riadiacu alebo dozornú funkciu orgánu, ktorého sa podmienka týka, a právomoci, ktoré vnútroštátne právo priznáva predsedovi tohto orgánu.
5. Vnútroštátne opatrenie, ktoré stanovuje možnosť podmiennečného schválenia, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu a slobody usadiť sa, ktoré je v rozpore s článkami 49 ZFEÚ a 63 ZFEÚ. Toto opatrenie však môže byť odôvodnené všeobecným záujmom zaručiť stabilitu a bezpečnosť aktív spravovaných poisťovňou. Je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či sú podmienky jednak nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa a jednak či sú podmienky primerané. Pri posudzovaní primeranosti rozhodnutia o podmiennečnom schválení musí vnútroštátny súd overiť, či je toto rozhodnutie založené na objektívnych, nediskriminačných a vopred známych kritériách a či môže byť predmetom účinného súdneho preskúmania. Pri tomto skúmaní treba zohľadniť najmä oneskorené prebratie smernice a jeho vplyv na predvídateľnosť podmienok, ako aj existenciu dostatočného odôvodnenia rozhodnutia o schválení, ktoré je nevyhnutné na to, aby navrhovaný nadobúdateľ mohol uplatniť svoje právo na súdne preskúmanie.